

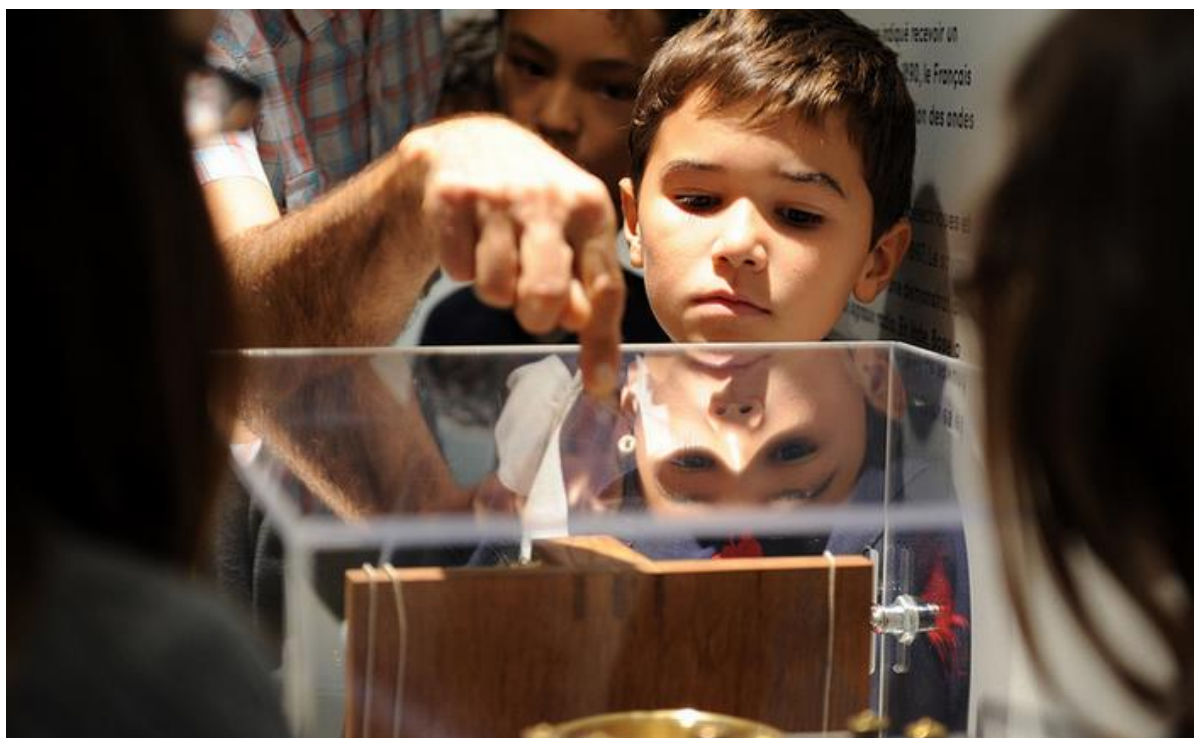

CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ

ODWRÓCONA LEKCJA A TIK

Odwrócona lekcja – materiały dydaktyczne

Odwrócona lekcja to prawdziwe wyzwanie dla nauczyciela – wymaga od niego umiejętności planowania, przewidywania rezultatów, monitorowania i oceny efektów oraz umiejętności negocjowania i moderowania. Wymaga wyobraźni i odwagi. Ale nagrodą jest zwykle znacznie lepszy efekt, zaangażowanie uczniów i satysfakcja z pracy. Takie odwrócone strategie pozwalają też znacznie lepiej wykorzystać technologie informacyjne w procesie kształcenia.

źródło: Flickr, ITU Pictures, CC BY 2.0

Model odwróconej lekcji rozwija się intensywnie wraz z dostępem do informacji, jaki umożliwiają nowoczesne technologie. Są one obecne w życiu uczniów na co dzień. Dzięki nim uczniowie poznają świat, zdobywają wiedzę na rozmaite tematy. Wielu uczniom wydaje się, że w internecie mogą znaleźć wszystko, więc szkoła nie jest im potrzebna. Podczas odwróconej lekcji, przy wsparciu nauczyciela, uczniowie mogą w czasie pozalekcyjnym zdobywać wiedzę z wiarygodnych, sprawdzonych źródeł.

Nowoczesne technologie nie są niezbędne, ale są niezwykle ważne i pomocne w pracy metodą odwróconej lekcji. To, co jest istotą tradycyjnej lekcji – jej treść, nauczyciel musi przekazać uczniom wcześniej, w przystępnej i zrozumiałej formie. Skoro lekcja ma być czasem na praktyczne sprawdzanie wiedzy (np. prowadzenie eksperymentu, rozwiązywanie równania), wiedzę, którą nauczyciel przekazałby na lekcji w postaci wykładu, może np. nagrać na dyktafon lub kamerę (lub wyszukać taki materiał, już wcześniej przez kogoś stworzony) i wysłać uczniom e-mailem. Nowoczesne technologie pozwalają zaangażować ucznia w proces uczenia się bardziej niż sam tekst drukowany, poprzez oddziaływanie na kilka zmysłów jednocześnie. W ten sposób nauka przedstawiona jest w sposób przystępny, ciekawy i skuteczny.

Projekt „Cyfrowa Akademia” prowadzony jest ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Liderem projektu „Cyfrowa Akademia” jest Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej. Projekt realizowany w partnerstwie z Wojskową Akademią Techniczną w Warszawie i Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz firmą NebulaX

CYFROWA AKADEMIA

W USA powstaje coraz więcej aplikacji edukacyjnych, np.: Blackboard Mobile™ Learn, Schoology, Educreations Interactive Whiteboard, które umożliwiają nauczycielowi proste przygotowywanie, wyszukiwanie i dzielenie się materiałami. Większość z nich dostępna jest w języku angielskim, lub wymaga posiadania odpowiedniego sprzętu (np. iPhone), jednak fantastycznie sprawdzają się proste narzędzia dostępne dla każdego, takie jak: Word, PowerPoint, YouTube, Google Groups, Skype, Video Notes i wiele innych. Możesz również skorzystać z serwisu Freelearning, który zbiera w uporządkowany, skategoryzowany sposób otwarte materiały (wideo, prezentacje, dokumenty) z sieci. Umożliwia też tworzenie własnych kursów online za pomocą zbierania dokumentów i multimediów dostępnych w sieci.

Jeśli korzystamy z platformy e-learningowej mamy do dyspozycji wiele znakomitych narzędzi ułatwiających pracę, zwłaszcza podczas cyklu odwróconego nauczania. Platformy, których możemy użyć, na przykład Moodle, pozwalają na łatwe porozumiewanie się uczestników działań, nauczyciela z uczniami i uczniów pomiędzy sobą. Można wykorzystywać nie tylko pocztę elektroniczną, czaty, konferencje ale też umieszczać materiały nauczycielskie i uczniowskie, prace zespołów, strony domowe grup i blogi grupowe. Nauczyciel może umieszczać moduły zadaniowe, które uczniowie rozwiązują w dowolnym, ustalonym czasie, nauczyciel je sprawdza a uczeń otrzymuje informację zwrotną, uczeń może też sam porównać swoje rozwiązania z umieszczonym na platformie modelem. Quizy i moduły wyborów (podejmowania decyzji) pozwalają nauczycielowi śledzić postępy uczniów, zapoznać się szybko i na bieżąco z ich dokonaniem. Fora dyskusyjne, które mogą być moderowane i przez uczniów i przez nauczyciela, pozwalają na rozważanie i zbiorowe rozstrzygnięcia problemów, omówienie trudnych zagadnień. Platforma wreszcie może też być miejscem dokumentowania pracy uczniów.

O czym warto pamiętać?

- Przed przystąpieniem do pracy metodą odwróconej lekcji konieczne należy zapoznać uczniów z tym sposobem nauczania i uczenia się, wyjaśnić jego zasady i istotę. Oczywiście zupełnie inaczej prezentuje się je uczniom najmłodszym, a inaczej uczniom szkół ponadgimnazjalnych, z którymi warto omówić wady i zalety takiego działania, przewidywane trudności i warunki sukcesu.
- Nauczyciel może pokazać uczniom zestaw zagadnień, które planuje opracować w taki sposób i jakie cele zamierza osiągnąć. Podczas tego wprowadzenia trzeba też dokładnie omówić rolę nauczyciela i uczniów, ustalić reguły komunikowania się z nauczycielem i kolegami podczas pracy samodzielnej. Wyjaśnić, w jaki sposób nauczyciel będzie pomagał w realizacji zadania i ustalić zasady weryfikacji efektów pracy. Szczegółowe kryteria (Nacobezu) omawia się z uczniami już po podjęciu pracy nad konkretnym zagadnieniem.
- Najlepiej zacząć od uważnej analizy programu i dokonania wyboru zagadnień, które najlepiej nadają się do realizacji w tym trybie. Następnie należy przemyśleć sposób realizacji, dokonania wyboru narzędzi, zdecydować, czy będzie się korzystał z platformy edukacyjnej, na której zostaną umieszczone materiały opracowane wcześniej przez nauczyciela (prezentacje, filmy, zdjęcia, teksty źródłowe, zadania, zagadki itp.). Trzeba zdecydować o sposobie dokumentowania wyniku uczenia się, na przykład w formie e-portfolio, które może być prowadzone na blogu. Potem nauczyciel wyszukuje sam źródła i materiały, które chce zaproponować uczniom do samodzielnej nauki. Różnica pomiędzy tradycyjną lekcją a tą odwróconą polega na tym, że nie prezentuje ich bezpośrednio, nie wygłasza wykładu ani

Projekt „Cyfrowa Akademia” prowadzony jest ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Liderem projektu „Cyfrowa Akademia” jest Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej. Projekt realizowany w partnerstwie z Wojskową Akademią Techniczną w Warszawie i Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz firmą NebulaX

CYFROWA AKADEMIA

pogadanki, zostawia uczniom czas na samodzielne poszukiwania w domu. Materiały przygotowane przez niego stanowią tylko pomoc i inspirację.

By model nauczania wg odwróconej lekcji zaczął dobrze funkcjonować w klasie, uczniowie potrzebują zazwyczaj trochę czasu by się do niego przekonać i zrozumieć, na czym polega jego mechanizm. Nauczyciele, którzy po raz pierwszy podjęli się przeprowadzenia odwróconej lekcji zauważali często, że nie wszyscy uczniowie przychodzili przygotowani, co zaburzało pracę na lekcji. Na kolejne zajęcia uczniowie przychodzili jednak lepiej przygotowani. Zaczynali rozumieć, że inaczej nie potrafią wykonać podczas lekcji przygotowanych przez nauczyciela ćwiczeń i zadań.

Projekt „Cyfrowa Akademia” prowadzony jest ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Liderem projektu „Cyfrowa Akademia” jest Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej. Projekt realizowany w partnerstwie z Wojskową Akademią Techniczną w Warszawie i Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz firmą NebulaX